

„VÉDJEJYJOG A JÁTÉKPIACON”

Hatályos védjejyogi szabályozásunk alapjai egy jogeset tükrében

Árkosy Lilla

PhD hallgató

Római Jogi Tanszék

Szegedi Tudományegyetem

1. Bevezetés

Amennyiben minden csomagoláson, borítón, levélpapíron, hirdetésen, plakáton, vagy bármilyen egyéb hirdetőfelületen fel van tüntetve a védjejy, akkor egy bizonyos idő elteltét követően megragad az emberek emlékezetében.

E tanulmány szeretné bemutatni a hazánkban kialakult védjejyogi szabályozás struktúráját, az esetlegesen felmerülő jogi problémákat e jogterületen. A védjejyek szempontjából a jogtalan utánzásnak, másolásnak, jogosulatlan használatnak van a legnagyobb veszélye.

2. Problémafelvetés

A védjejy az árjelzők leglényegesebb fajtája, amely a szellemi alkotások jogán belül, azon belül is az iparjogvédelem illetve azon is szűkítve a védjejy jog körében helyezhető el. A védjejy azt a célt szolgálja, hogy árukat, valamint szolgáltatásokat különböztessen meg egymástól, illetve azonosítsa, valamint hogy a fogyasztót ellássa a megfelelő tájékozódáshoz szükséges információkkal, tájékoztatással.

Nagymértékű formagazdagsággal rendelkező (betű, kép, színösszetétel stb.) számtalan módon (reklám, kitűző, hirdetés, brosúra, katalógus) alkalmazható megjelölések a védjejyek.

Rendkívül fontos fogalmi eleme a védjejynek a megkülönböztető képessége, mivel ezen tulajdonságának köszönhetően alkalmas arra, hogy funkcióit és meghatározott szerepét betöltse. A piaczgazdaságban is rendkívül jelentős szerepe van, amelynek köszönhetően az iparjogvédelem egyik legjelentősebb jogintézménye.

Az általam választott reklámozással és annak eszközeivel, a védjejyekkel kapcsolatos jogeset tényállása értelmében az alperes a „LEGO” építőjátékokhoz rendkívül hasonló építőjátékot hozott létre és forgalomba. Emellett magát úgy népszerűsítette, hogy „LEGO-val összeépíthető játék”-ként reklámozta saját termékeit, amelyek ráadásul összetéveszthetőségig hasonlítottak a felperes LEGO termékeihez.

Alperes azzal védekezett, hogy az ő termékeinek külső megjelenése teljesen eltér a felperesétől, valamint a kérdéses építőjátékokon nem szerepel LEGO felirat vagy megjelölés sem.

Vizsont jogi problémaként jelentkezett az azonos termékek gyártása és forgalmazása két olyan cég között, amelyek sem gazdasági sem szerződéses kapcsolatban nem álltak egymással.

A felperes kérte a jogsértés megállapítását és az alperes eltíltását a jogsértő magatartástól.

A bíróság az ügy vizsgálata során a kérdéses termékek között fennálló különbséget nem tartotta alkalmasnak a termékek megkülönböztetésére, azzal az indokolással, hogy ez csak hosszas megfigyelés után vehető észre és a vevő ezt nem érzékeli.

Az eljáró bíróság kifejtette, hogy a jogsértés eldöntésénél az átlagos vevő szokásait kell figyelembe venni, így nem helyénvaló az alperes azon álláspontja, hogy a kérdéses termékek pontos vizsgálatát követően észrevehető a különbség. A törvény által előírt tilalmat az alperes az által szegte meg, hogy saját termékét élesen nem határolta el a felperes termékeitől, így hiába árulta eltérő külső csomagolásban a jogsértést megállapította a bíróság.¹

E jogeset alapján szeretném bemutatni, hogy a bíróság mely védjegyekre vonatkozó jogszabályok alkalmazásával hozta meg döntését. Illetve szeretném ismertetni a védjegy jogintézményével kapcsolatos főbb rendelkezéseket hazánkban.

3. Hatályos magyar szabályozás

3. 1. Alaptörvény

Magyarország Alaptörvénye a nemzeti hitvallásban kifejezetten rendelkezik a szellemi alkotásokról.² Deklarálja a szellemi termékek védelmét, amelybe a védjegy is beleértendő, ezen felül meghatározza, alapelveként, hogy minden személynek alapvető joga van a tulajdonhoz.³ Rátérve hazánk alkotmányjogi szabályozására, az Alaptörvény B. cikkének (1) bekezdése értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam.⁴ Az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogállamiság legfontosabb eleme a jogbiztonság, amely egyben a szerzett jogok védelmét is magában foglalja.⁵

3. 2. Polgári Törvénykönyv

A szellemi alkotások jogának viszonylagos önállósága abból ered, hogy a jogterületen létrejövő jogviszonyok jellegzetes, specifikus tárggyal bírnak, illetve sajátos jogviszonyai külön törvényekben kerülnek szabályozásra, vagyis tételes jogi alapokkal rendelkeznek.⁶

Bizonyos szellemi termékekre vonatkozó szabályok már alkalmazásra kerültek Magyarországon az 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) hatálybalépése előtt is, azonban „A szellemi alkotásokhoz fűződő jogok” címmel ellátott fejezet az 1978-ban

¹ BH 394/1995.

² Alaptörvény (továbbiakban: Alaptv.): Büszkék vagyunk a magyar emberek nagyszerű szellemi alkotásaira.

³ Alaptv. XIII. cikk.

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

⁴ Alaptv.: B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

⁵ KESERŰ Barna Arnold – SZALAI Péter: *Árjegyzék és jogbiztonság, avagy a védjegyek osztályozásának dilemmái*. In: Szoboszlai-Kiss Katalin, Deli Gergely (szerk.): *Tanulmányok a 70 éves Bihari Mihály tiszteletére*. Széchenyi I. Egy. Deák F. ÁJK, Győr, 2013. 268-282.

⁶ LONTAI Endre – FALUDI Gábor – GYERTYÁNFY Péter – VÉKÁS Gusztáv: *Szerzői jog és iparjogvédelem*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2012. 9.

hatályba lépett Novella nyomán épült be a törvénybe.⁷ A szellemi alkotásokkal, azon belül is a védjeggyel összefüggő védjegyjogi jogviszonyokat főleg az alkotás centrikus szemlélet jellemzi. Hatályos jogunk manapság azonban az alkotásvédelmi szemlélet mellett foglal állást.⁸ A polgári jog kétféle értelemben is védi szabályai által a személyeket és azok szellemi alkotásait. Egyrészt a személyiségi jogok kialakításával, amelyek a konkrét személyhez kapcsolódnak, másrészt különböző jogintézményei segítségével védelemben részesíti, oltalmazza az alkotó tevékenység produktumait és az innovációt, modernizációt elősegítő személyek érdekeit is.⁹

A szellemi alkotásokra vonatkozó szabályoknak a régi Ptk. személyek részében való elhelyezése azt a szemléletet követi, amely szerint a szellemi termékek a személyiség kifejeződései, ebből kifolyólag az alkotóknak személyiségi jogi típusú védelmet kell biztosítani.¹⁰ Ez az oltalom azonban az ember személyiségének alkotó munkáját, továbbá ezen alkotó tevékenység eredményét részesíti a megfelelő védelemben, azáltal, hogy törvényben meghatározott kizárólagos jogokkal ruházza fel a jogosultat.¹¹

A 2013. évi V. törvény, az új Ptk. úgy rendelkezik, hogy a Polgári Törvénykönyv szabályai csak kisegítő jelleggel kerülnek alkalmazásra. A Ptk. utal arra, hogy: „E törvényt kell alkalmazni a hatálya alá tartozó olyan kérdésekben, amelyeket a szerzői jogról és az iparjogvédelemről rendelkező törvények nem szabályoznak.”¹²

Változás továbbá, hogy „A szellemi alkotások” kifejezést „A szerzői jog és iparjogvédelem” címszó váltja fel. Ezzel kapcsolatban Boytha György álláspontja az volt, hogy kerüljön bevezetésre egy átfogó fogalom: a szellemi termék¹³ fogalma, szemben Bacher Vilmossal, aki Szladits Károlyra hivatkozva az eszmei tulajdon fogalmának bevezetését szorgalmazta.¹⁴ „A szellemi alkotás a törvény védelme alatt áll.” Így rendelkezik az 1959. évi IV. törvény Ptk., amely ez által védelme alá vonja a szellemi alkotásokat egy általános rendelkezésével, az úgynevezett hézagmentes oltalom elvével. A hézagmentes oltalom elvének lényege abban áll, hogy kizárólag akkor nyújt védelmet, amennyiben azt valamilyen speciális, önálló jogszabály nem biztosítja.¹⁵ Ezen felül pedig az egyes szellemi alkotásokra vonatkozóan, többek között a védjegyekre vonatkozóan is a védelem egyedi kérdéseit speciális törvények szabályozzák, amelynek fő indoka, hogy a szellemi alkotásokkal kapcsolatos személyi jogok eltérnek a személyhez fűződő jogok általános meghatározásától, így ezek szabályozására külön jogszabályok szükségesek.¹⁶ Lényeges eltérés, hogy a személyiségi jogok feltétlenek, hiszen nincs szükség semmilyen jogi aktus lebonyolítására ahhoz, hogy létrejöjjenek, azonban a szellemi alkotásokkal kapcsolatos

⁷ GRAD-GYENGE Anikó: *Búcsú a szellemi alkotások jogától? – A szerzői jog és az iparjogvédelmi oltalmi formák polgári jogi védelme a magyar magánjogban.* <http://ptk2013.hu/szakcikkek/grad-gyenge-aniko-bucsu-a-szellemi-alkotasok-jogatol-a-szerzoi-jog-es-az-iparjogvedelmi-oltalmi-formak-polgari-jogi-vedelme-a-magyar-maganjogban/1776> .2.

⁸ LONTAI – FALUDI – GYERTYÁNFY – VÉKÁS 2012. 10.

⁹ LONTAI – FALUDI – GYERTYÁNFY – VÉKÁS 2012.10.

¹⁰ GRAD-GYENGE 2013. 2.

¹¹ TATTAY Levente: *A szellemi alkotások joga.* 3. kiad., Szent István Társulat, Budapest, 2007.. 30.

¹² 2013. évi V. törvény: XIII. Cím Szerzői jog és iparjogvédelem. 2:55. § [Kisegítő alkalmazás]

¹³ BOYTHA György: *A szellemi alkotások joga és az új Ptk.* Polgári Jogi Kodifikáció, 2000. 2. évf. 3. sz. 13-23.

¹⁴ GRAD-GYENGE 2013. 2.

¹⁵ Ptk. 86. § (1) bekezdés

¹⁶ CSÉCSY György: *A magyar védjegyjog kialakulása és fejlődésének főbb állomásai.* Publicationes Universitatis Miskolciensis. Sectio Juridica et Politica, 1994. 9. évf. 5-24.

jogosultságok csak törvény által előírt eljárás lefolytatását követően jönnek létre.¹⁷ Viszont a szellemi alkotás fogalmát már nem definiálja a régi Ptk. A hatályos 2013. évi V. törvény azonban már szakít a hézagmentes oltalom elvével, ami tükrözi a szakirodalom azon álláspontját, amely szerint ez a kiegészítő típusú oltalom (ami a nevesítetlen szellemi termékeket is védelemben részesíti), csökkenti a nevesített oltalmakat.¹⁸

Az alkotók buzdítása, jobb színvonalú munkáinak kiadása, teljesítményük fokozása érdekében a Ptk. közkinccsé teszi a nevesített oltalomban nem részesülő, vagy védett ismeretnek (üzleti titoknak) nem minősülő szellemi produktumokat, így csupán azon szellemi termékek kaphatják meg a jövőben a védelmet, amelyek részére a törvény kifejezetten biztosítja a védelmet.¹⁹

Az Európai Unió szabályozási mechanizmusa ugyancsak elvárja a jogbiztonságot, ami legfőképpen akkor merül fel, amikor a jogharmonizációs célokkal szemben álló eredményre vezető tagállami gyakorlatok jönnek létre, aminek eredményeként ugyanazon jogok esetében tagállamonként eltérő jogvédelmi megoldások alakulnak ki.²⁰ Így tehát jogbiztonság veszélyeztetéséről beszélünk, amikor a védjegyek lajstromozására irányuló eljárásban az oltalmazott áruk, vagyis az árujegyzék értelmezésével összefüggésben különböző szemléletek jutnak érvényre az egyes tagállami védjegyjogok, valamint a közösségi védjegyjog esetében.²¹

Ezek az eltérések pedig a védjegyoltalom terjedelmét illetően bizonytalanságokat és különbségeket eredményeznek, ami sérti az áruk és szolgáltatások szabad áramlásának szabadságát, valamint a versenytorzító hatások kiiktatásának uniós alapelvét is.²²

A védjegyjog Magyarországon a polgári jogon belüli jogterületnek számít mind a magyar civilisztikai tudomány állásfoglalása, mind az áruviszony-elmélet és a struktúra-elmélet értelmében. Az áruviszony elmélet alapján az áruviszony fennállásához három feltétel megléte szükséges. Egyik, hogy az összes áruviszonyban az egymáshoz az árucseréjén keresztül kötődő felek bizonyos elkülönültsége fejeződjék ki. Tehát a második feltétel, hogy megtörténjen az áruk kölcsönös vagy az áru és a vételár kicserélése, hisz ez fejezi ki a felek egymásközi kapcsolatát. Az utolsó feltétel, hogy a csereviszony és a reálaktus társadalmilag meghatározott érték szerint menjen végbe. Világhy Miklós az alábbi következtetést vonta le a szocialista társadalmi közegből, hogy a polgári jog minden mozzanata, az összes jogintézménye végső soron az áruviszonyból, mint materiális alaphoz, származtatható.²³

Az Eörsi Gyula által képviselt struktúra elmélet értelmében Három struktúrát különít el: az osztálytársadalmi struktúrát, a kollektíva-viszonyokat illetve a relatíve autonóm társadalmi viszonyokat.²⁴ Szerinte a polgári jog rendezi az elkülönült vagyonok egymástól jogilag független, azonban együttműködésre köteles jogalanyainak a viszonyait, amely viszonyok az állam révén eltérő módon befolyásolt vagyoni viszonyok, a személyhez fűződő jogok területén pedig a polgári jog, az *ultima ratió*ként alkalmazott büntető jog szomszédságában

¹⁷ CSÉCSY 1994. 5.

¹⁸ GRAD-GYENGE 2013. 3.

¹⁹ GRAD-GYENGE 2013. 3.

²⁰ KESERŰ – SZALAI 2013. 268.

²¹ Uo.

²² Uo.

²³ VILÁGHY Miklós: *Gazdaságpolitika és polgári jog*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1978.243.

²⁴ EÖRSI Gyula: *A jogi felelősség alapproblémái, a polgári jogi felelősség*, Akadémia Kiadó, Budapest, 1961. 2.

oltalmat ad és nevelő hatást fejt ki.²⁵ A legfőbb jogi jellemző az egyen jogúság valamint a mellérendeltség.²⁶ Az új Ptk., a 2013. évi V. törvény az autonóm jogalanyok mellérendelt viszonyai lehető legátfogóbb szabályozása mentén rendezte a polgári jogi jogviszonyokat, nem érintve a korábbi szemléleteket.²⁷

3. 3. *Védjegy törvény*

A Magyarországon végbemenő jogharmonizációs törekvéseknek rendkívül fontos része volt az új védjegy törvény (az 1997. évi XI. törvény) megalkotása, amelynek alapvető célja az volt, hogy jogalkotásunkat összhangba hozzuk a közösségi előírásokkal. Fontos cél továbbá, hogy a védjegy szabályozása alkalmas legyen a piacgazdaság igényeinek kielégítésére, a rengeteg védjegy bejelentésére, valamint azok lajstromoztatására.²⁸

Az új védjegy törvény megalkotásakor leginkább a Tanács 89/104/EGK irányelvét vették alapul, továbbá a Tanács 40/94/EK rendeletét a közösségi védjegyről.²⁹ Hazánk védjegyrendszerének illeszkednie kellett az Európai Unióhoz való csatlakozás után a közösségi védjegyrendszerhez, így ez alapján az új védjegy törvény szabályozza a védjegy fogalmát és fajtait, az oltalomból való kizárásokat, a védjegyhasználatot az uniós irányelvi szabályoknak megfelelően, a védjegy jogosult abszolút jellegű és negatív tartalmú jogainak átértékelését (belenyugvás, jogkimerülés), és a földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos előírásokat.³⁰ Az új védjegy törvényünk, *A védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló* 1997. évi XI. törvény (Vft.) 1997. július 1-jén lépett hatályba. Ma tehát a Védjegy törvény tartalmazza a védjegyekre vonatkozó rendelkezéseket és háttérjogszabályként a Ptk. alkalmazandó. Az iparjogvédelem és az ipari tulajdon jogi szabályozásának területén átfogó jogalkotásra valamint kodifikációra került sor, amely átalakított jogi szabályozás teljes mértékben megfelel a nemzetközi fejlődésnek, illetve a közösségi jogharmonizációs követelményének.³¹ Eddig a múlt. Ezt viszont el kell választani az itt következő új védjegyrendelet „korától.”

A követelmények lényeges kérdésekben megváltoztak: a 207/2009/EK tanácsi rendelet és a közösségi védjegyről szóló 40/94/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2868/95/EK bizottsági rendelet módosításáról, valamint az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalának fizetendő díjakról szóló 2869/95/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. december 16-i (EU) 2015/2424 európai parlamenti és tanácsi rendelet egyszerűsíti a védjegyre vonatkozó uniós és nemzeti szintű illeszkedő jogszabályokat, és olcsóbbá, gyorsabbá, megbízhatóbbá és kiszámíthatóbbá teszi a védjegyek lajstromozását az EU-ban, ami nagyobb jogbiztonságot eredményez a védjegyek jogosultjai számára. A korábbi joggal ellentétben védjegy törvényünk 9.§ (2) bekezdésében az aktív oltalmi igény eshetőségét már lehetővé teszi a természetes személyek vonatkozásában is. A hazai védjegyhatósági tevékenységben az 1997. év korszakhatárnak tekinthető, ugyanis ekkortól kezdődően a

²⁵ EÖRSI 1961. 2.

²⁶ EÖRSI 1961. 2.

²⁷ LONTAI – FALUDI – GYERTYÁNFY – VÉKÁS 2012. 9.

²⁸ TATTAY Levente: *A szellemi alkotások teljes körű újraszabályozása Magyarországon*. Iustum Aequum Salutare. 2009. 5.évf. 2. sz. 149-164..

²⁹ Uo.

³⁰ Uo.

³¹ TATTAY 2009. 155.

nyitott piacgazdaság valamint a nemzeti vállalkozási rendszer következtében évente több mint tízezer nemzetközi és nemzeti védjegybejelentésre került sor.³²

A korszerűsítések, illetve módosítások eredményeként kialakult hatályos szabályozás – az 1997. évi XI. törvény értelmében – a védjegyoltalom tárgya csupán megkülönböztetésre alkalmas grafikailag ábrázolható megjelölés lehet:

„Védjegyoltalomban részesülhet minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen más áruitól vagy szolgáltatásaitól.”³³

A korábbi védjegy-fogalomhoz képest, különbség egyrészt, hogy megjelenik a grafikailag való ábrázolhatóság az új törvényi definícióban, mint fogalmi elem. Másrészt eltérést mutat az is az 1969. évi IX. védjegy törvényben megadott védjegy-fogalomhoz képest, hogy az újabb meghatározásban már nem szerepel az a kitétel, hogy csupán az a megjelölés lehet védjegyoltalom tárgya, amelynek oltalmát a törvény nem zárja ki. E törvényi fogalomba az a megjelölés illik bele, amely eleget tud tenni e törvény által meghatározott definíció fogalmi elemeinek. Rendkívül fontos és talán a védjegy fő funkcióját meghatározó fogalmi elem a megkülönböztető képesség megléte. Hiszen e nélkül nem beszélhetünk védjegyekről. Hatályos védjegy törvényünk tartalmaz a védjegyek bejelentésére vonatkozó anyagi és eljárásjogi szabályokat egyaránt:

„A védjegy jogi oltalma (a továbbiakban: védjegyoltalom) azt illeti meg, aki a megjelölést az ebben a törvényben előírt eljárás útján lajstromoztatja.”³⁴

A törvényszöveg értelmében kizárólagosan csupán azt a személyt illeti meg a védelem, aki az általa védeni kívánt megjelölést lajstromoztatja e törvényben meghatározott feltételek betartása mellett. A védjegy törvényben meghatározott fogalma egységesnek mondható. Az évek során kifejlődő védjegyfogalom teljes körűen meghatározza, hogy mely megjelölések lehetnek védjegyoltalom tárgyai, mely feltételek fennállása esetén. Azonban a lajstromoztatás következtében létrejövő védjegyoltalom sem nyújt mindig teljes körű védelmet a jogosult számára.

A Védjegy törvényt módosította a 2003. évi CII. törvény, amelynek újdonsága a közösségi védjegyrendszerbe és eredetvédelmi struktúrába való illeszkedés, emellett a 2005. évi CLXV. törvény is lényeges újításokat vezetett be a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről, majd a 2007. évi XXIV. törvény lehetővé teszi a védjegybejelentést már elektronikus úton is, és lényeges feladatokat ír elő a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala számára a földrajzi árujelzők vonatkozásában egyaránt.³⁵ 2007 óta történt néhány lényeges és nem lényeges módosítás.³⁶

Napjainkban mind hazánkban, mind a környező országokban megfigyelhető a védjegyaktivitás növekedése, hiszen nagymértékben nőtt a bejelentett és lajstromozott védjegyek mennyisége.³⁷ Általánosan a védjegy fogalma úgy definiálható, hogy védjegy minden olyan grafikailag ábrázolható megjelölés, amely képes arra, hogy árukat vagy szolgáltatásokat megkülönböztessen más áruktól vagy szolgáltatásoktól.³⁸ A védjegyoltalom az

³² TATTAY 2009. 156.

³³ 1997. évi IX. törvény: 1 § (1) bekezdés

³⁴ 1997. évi IX. törvény: 9. § (1) bekezdés

³⁵ TATTAY 2009. 159.

³⁶ 2007. évi XXIV. törvény, 2007. évi CXLII. törvény, 2009. évi XXVII. törvény, 2009. évi LVI. törvény.

³⁷ TATTAY Levente: *Védjegyekről vállalkozóknak*, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1995. 13.

³⁸ CSÉCSY György: *A szellemi alkotások joga*, Novotni Kiadó, Miskolc, 2002. 185.

adott megjelölésre nézve, nem általánosságban keletkezik, hanem pontosan meghatározott árukon, valamint szolgáltatásokon áll fenn, amelyek meghatározása a bejelentő feladata, és amelyeknek sem a köre, sem az áru-jegyzéke nem bővíthető miután a bejelentést a bejelentő megtette.

A hatályos 1997. évi XI. védjegytvörvény példálózóan felsorolja, hogy mely megjelölések részesülhetnek védjegyoltalomban:

„Védjegyoltalomban részesülő megjelölés lehet:

- a) szó, szóösszetétel, beleértve a személyneveket és a jelmondatokat;
- b) betű, szám;
- c) ábra, kép;
- d) sík- vagy térbeli alakzat, beleértve az áru vagy a csomagolás formáját;
- e) szín, színösszetétel, fényjel, hologram;
- f) hang; valamint
- g) az a)-f) pontokban felsorolt egyes megjelölések összetétele.”³⁹

Ezt követően meghatározza a feltétlen⁴⁰, valamint a viszonylagos kizáró okokat⁴¹ is, amelyek fennállása esetén nem részesülhet védjegyoltalomban az adott megjelölés, rendelkezik továbbá a védjegyoltalomból eredő jogokról és kötelezettségekről egyaránt.

3.4. További jogszabályok

A szellemi alkotások háttérszabályozásában leginkább az alábbi jogszabályok meghatározóak:

– *Nemzetközi magánjogi* kérdésekben a többszörösen módosított, a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. előírásait kell kiemelni.⁴²

– Hazánkban a jelenleg is hatályos versenytörvény a *tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozások tilalmáról* szóló 1996. évi LVII. törvény (Versenytörvény) is számos rendelkezést tartalmaz a szellemi alkotások vonatkozásában: többek között tiltja a szellemi termékekkel kapcsolatos tisztességtelen piaci tevékenységet, valamint a versenykorlátozásokkal kapcsolatos előírások révén azt hivatott meggátolni, hogy a szellemi alkotásokkal kapcsolatos szerződéskötések akadályozzák, korlátozzák, csorbítsák, illetve torzítsák a szabad versenyt a piacokon.⁴³ A védjegyekkel megjelölt áruk előállítója vagy akár a védjegyjogosultja sokszor a fogyasztókkal kötött illetve a vállalkozások egymással kötött megállapodásokban olyan feltételeket, vagy olyan vertikális kikötéseket alkalmaz, amelyek kartelljogilag és versenyjogilag is megkérdőjelezhetők az 1996. évi LVII. évi tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény értelmében.⁴⁴

³⁹ 1997. évi IX. törvény: 1. § (2) bekezdés

⁴⁰ 1997. évi IX. törvény: 2. §(1) bekezdés

⁴¹ 1997. évi IX. törvény: 4. §(1) bekezdés

⁴² Az EU-ban 27 állam van, és nem mindegy, hogy több országot érintő kérdésben a szerződéskötés országa, a lajstromozás országa, vagy éppen az illetékes hatóság jogát kell alkalmazni. Az 1979. évi 13. tvr.-t többször módosították, így a 2000-ben és 2006-ban is.

⁴³ TATTAY 2009. 164.

⁴⁴ VIDA Sándor: *Védjegy és kartelljog az USA-ban, NSZK-ban és az Európai Közösségben*. Külgazdaság, 1991. 35. évf. 10. sz. 155-156.

E törvény II. fejezetében tiltja a versenytársak utánzását és tisztességtelen cselekménynek minősíti az ilyen tevékenységet:

„Tilos valamely forgalomképes ingó dolgot (a továbbiakban: termék) vagy szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel – ideértve az eredetmegjelölést is – vagy elnevezéssel előállítani, forgalmazni vagy reklámozni, továbbá olyan nevet, árujelzőt vagy egyéb megjelölést használni, amelyről a versenytársat, illetve annak termékét, szolgáltatását szokták felismerni. Tilos valamely termék, szolgáltatás, dolog módjára hasznosítható természeti erő, ingatlan, értékpapír, pénzügyi eszköz vagy vagyoni értékű jog (a továbbiakban együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányuló olyan közlés, tájékoztatás, amely közvetve vagy közvetlenül felismerhetővé teszi a vállalkozás versenytársát, vagy a versenytárs által előállított, forgalmazott vagy bemutatott, a bemutatott áruval azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut (a továbbiakban: összehasonlító reklám), ha az

- a) versenytárs vagy annak neve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevéből adódó tisztességtelen előnyszerzésre vezethet,
- b) versenytárs vagy annak neve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevét sértheti,
- c) az árut valamely védjeggyel vagy egyéb védett megjelöléssel ellátott más áru utánzatként vagy másolataként mutatja be, vagy
- d) arra vezethet, hogy a piaci szereplők a vállalkozást versenytársával, illetve a vállalkozás nevét, áruját, árujelzőjét vagy egyéb megjelölését a versenytársával összetéveszthessék.”⁴⁵

Tehát tisztességtelen és tiltott cselekménynek minősül a jellegbitorlás, vagy szolgai utánzás, ami a sértett vállalat goodwilljének és egyéb jellemzőinek a jogosulatlan elcsátítását és ennek köszönhetően jogtalan versenylőny szerzését foglalja magában.⁴⁶ A jellegbitorlás előfeltétele, hogy a felek versenytársai legyenek egymásnak, vagyis, hogy az utánzott termékről vagy szolgáltatásról a sértett versenytársat ismerjék fel a fogyasztók, olyan kinézetű legyen, olyan jellemzőkkel bírjon, amelyek a versenytársra utalnak, a versenytárs árujával azonosítható vagy összetéveszthető legyen a vásárló személyek esetében.⁴⁷ Ha az utánzó személy és a jogsérelmet szenvedett fél nem versenytársak, akkor a szolgai utánzás tilalmát nem lehet alkalmazni az adott esetre. A szolgai utánzás törvényi tényállásának külvilágban történő megnyilvánulásának előfeltétele az is, hogy a sérelmet szenvedett fél legyen népszerű, ismert a fogyasztók körében, tudják beazonosítani, hogy melyik piaci szereplő.⁴⁸ És még szükséges az is, hogy az utánzat összetéveszthető legyen a sértett versenytárs eredeti termékeivel, szolgáltatásával. Jelen esetben kizárólag utánzatról van szó és nem hamisítványról, hiszen a jellegbitorló általában csak utánoz, de nem állítja azt, hogy az utánzott jellegzetesség annak jogosultjától származik, inkább parazita módjára kihasználja az ismert nevet, megjelölést, vagy egyéb jellegzetességet.

Valamint bizonyítást kell nyernie annak is, hogy az utánzatról a versenytárs termé-

⁴⁵ 1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról. II. fejezet 6. §, 6/A §

⁴⁶ BOYTHA Györgyné: *Versenyyog*, Szent István Társulat, Budapest, 2007. 38.

⁴⁷ Uo.

⁴⁸ BOYTHA 2007. 39.

keit szokták felismerni, annak megállapítása viszont, hogy a kérdéses termék ismertnek minősül-e az ügyben eljáró bíróság feladata.⁴⁹ A jellegbitorlás többféleképpen valósulhat meg, többek között gyártással, kereskedelmi forgalomba hozatallal, és név, megjelölés (védjegy) vagy egyéb árujelző jogosulatlan alkalmazásával, ami már önmagában jogsértő, amennyiben arról a versenytárs felismerszik.

– Ide sorolható a *Reklámtörvény*, a 2008. évi XLVIII. törvény a gazdasági reklámtevékenységről, amely nagy hatással van a médiában közvetített műsorokra is, és amely az *árujelzők jogát befolyásolja elsősorban*.

– Ide kell sorolni a *Jelképtörvényt*, *A Magyar Köztársaságra utaló elnevezésnek használatáról szóló módosított 1995. évi LXXXIII. törvényt*. A *Jelképtörvénynek* azért van rendkívüli jelentősége, mert szabályozza a nemzeti jelképek védjegyeken és földrajzi árujelzőkön való bemutatását.

A szellemi alkotások szabályainak rendezését a polgári jogi szabályozás körébe tartozó átfogó komplex struktúrának tekinthetjük.⁵⁰

– Büntető Törvénykönyvünk, a 2012. évi C. törvény szabályozza az egyes nevesített olalmi tárgyakkal kapcsolatos vagyoni hátrányt okozó magatartásokat a XXXVII. fejezetében.

– Különleges jelentőséggel bír a szellemi alkotások létrehozása, műszaki fejlesztés és technológia transzfer szempontjából a 2004. évi CXXXIV. törvény a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló törvény (*Innovációs Törvény*), amelyet már felváltott a 2014. évi LXXVI. törvény és amely a gazdaság növekedését segíti, valamint serkenti annak versenyképességét is.⁵¹

– Végül, még ki kell emelni a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló 2004. évi XCL. törvényt, amely valamennyi iparjogvédelmi eljárás lefolytatását teljesen új keretek közé helyezte.⁵² Valamint az ennek helyébe lépő 2016. évi CL. törvény, a jelenleg is hatályos Kr.

4. A hatályos védjegy jog jellegzetességei

A védjegyek mindig is rendkívüli módon összefüggtek a reklámmal, a tömörített információszolgáltatással. Amennyiben pedig megvizsgáljuk a reklám szó jelentését, megállapítható, hogy a latin *elamare* (=kiáltani) szóból eredeztethető, hiszen reklámot készíteni úgy kell, hogy addig kiáltani egy meghatározott szót, amíg az az emberek emlékezetében is rögzül. Ezt a jelentéstartalmat pedig a védjegy teljes mértékben kimeríti.

Hazánkban a védjegy jog tartalma lehet pozitív illetve negatív. A pozitív tartalom, a lajstromozott védjegy törvénynek megfelelő használata, alkalmazása főképp ennek a kizárólagossága. Tehát negatív jelleggel, a használat bárki számára tilos. Emellett a pozitív tartalom része a védjeggyel összefüggő vagyoni forgalom (átruházás, licencia) is.

A védjegy használatára kizárólag a védjegyjog tulajdonosa jogosult.⁵³ Hatályos törvényünk is leszögezi, hogy a védjegyjog tulajdonosa kizárólag az arra jogosult használhatja az adott védjegyet.

⁴⁹ Uo.

⁵⁰ TATTAY 2009. 164.

⁵¹ TATTAY 2009. 164.

⁵² TATTAY 2009. 164.

⁵³ CSÉCSY 2002. 185.

A védjegyeket a szakirodalom a védjegyjogosultság tartalma, alanya, és terjedelme alapján az alábbi kategóriákra osztja: áruvédjegy, szolgáltatási védjegy, közismertvédjegy, kereskedelmi védjegy, tanúsító védjegy és kollektív védjegy.⁵⁴ Azonban e kategóriák nem csak e szempontokhoz kapcsolódnak, hiszen például az oltalom tartalma az áru és a szolgáltatási védjegy esetében azonos.

Az áruvédjegy a védjegy tradicionális kategóriája, amelyet a kereskedelmi forgalomba szánt árukra nézve használnak, illetve amely az összes lajstromoztatott védjegy számának a háromnegyedét teszi ki. Az 1969. évi IX. törvény által bevezetésre került a védjegyek újabb fajtájaként a szolgáltatási védjegy is, amely olyan területekre vonatkozik, amelyeken bármilyen szolgáltatást nyújtanak, a reklámszolgáltatásoktól kezdve a vendéglátói, informatikai, kiadói szolgáltatásokon keresztül a közlekedési szolgáltatásokig bármilyet.⁵⁵

Megkülönböztethetünk továbbá tanúsító védjegyeket, amelyek a piacon szereplő áru vagy szolgáltatás eredetét, rendkívül jó minőségét vagy valamilyen speciális, tipikus tulajdonságát tanúsítják: „A tanúsító védjegy olyan védjegy, amely meghatározott minőségű vagy egyéb jellemzőjű árukat vagy szolgáltatásokat azzal különböztet meg más áruktól vagy szolgáltatásoktól, hogy e minőségüket vagy jellemzőjüket tanúsítja.”⁵⁶ Ezekre a védjegyekre a szolgáltatási védjegyekre vonatkozó szabályokat kötelező alkalmazni, mivel a tanúsítás is egy bizonyos szolgáltatás.⁵⁷ Hazánk védjegyjoga szerint a védjegy kizárólag egyalanyú jog, tehát a kollektív védjegynek is egy bejelentője lehet, viszont a védjegyjogosultság alapján különbséget tehetünk egyéni és együttes (kollektív) védjegy között: „Az együttes védjegy olyan védjegy, amely valamely egyesület, köztestület vagy egyesülés (a továbbiakban együtt: egyesület) tagjainak áruit vagy szolgáltatásait különbözteti meg mások áruitól vagy szolgáltatásaitól, az együttes védjeggyel megjelölt áruk vagy szolgáltatások minősége, származása vagy egyéb tulajdonsága alapján.”⁵⁸ E védjegynek szintén egy védjegyjogosultja van, viszont számtalan használója lehet.⁵⁹ A védjegyoltalom természetesen nem határtalan, vannak bizonyos korlátok, amelyek keretet szabnak a védjegyjogosult kizárólagos használatának, illetve a másokkal szemben való fellépésének:

„A védjegyoltalom alapján a védjegyjogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja

- a) saját nevét vagy címét;
- b) az áru vagy a szolgáltatás fajtájára, minőségére, mennyiségére, rendeltetésére, értékére, földrajzi eredetére, előállítási, illetve teljesítési idejére vagy egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzést;
- c) a védjegyet, ha az szükséges az áru vagy a szolgáltatás rendeltetésének jelzésére, különösen tartozékok vagy alkatrészek esetében.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja alapján a védjegyjogosulttal szemben csak természetes személy hivatkozhat a saját nevére vagy címére.”⁶⁰

A következő rendelkezés pedig egy 5 éves határidőt állapít meg:

⁵⁴ TATTAY 1995. 16.

⁵⁵ TATTAY 1995. 16.

⁵⁶ 1997. évi IX. törvény: 101. § (1) bekezdés

⁵⁷ TATTAY 1995. 22.

⁵⁸ 1997. évi IX. törvény: 96. §(1) bekezdés

⁵⁹ TATTAY 1995. 22.

⁶⁰ 1997. évi IX. törvény. 15. §. bekezdés

„Ha a védjegyjogosult öt éven át megszakítás nélkül eltúrte egy későbbi védjegynek az országban történő használatát, noha tudomása volt e használatról, a továbbiakban nem léphet fel e későbbi védjegynek az országban történő használatával szemben, valamint korábbi védjegyére hivatkozva nem kérheti a későbbi védjegy törlését sem.”⁶¹

Tehát amennyiben a védjegyjogosult nem él e jogsértőkkel szembeni fellépési jogával 5 éven keresztül (vagyis belenyugszik védjegye más általi használatába) annak ellenére sem, hogy jogosulatlanul más használja az általa bejelentett és lajstromoztatott védjegyet, akkor ezt a jogát elveszti, és a későbbiekben sem léphet már fel a jogosulatlan használat ellen. A védjegy multifunkcionális, mivel rendkívül sok funkciót tölt be a gazdasági életben, amelyek megnevezésre is kerülnek hatályos védjegy törvényünk preambulumban:

„A magyar piacgazdaság fejlődésének előmozdítása, a megkülönböztetésre alkalmas árujelzők használatán alapuló verseny feltételeinek javítása, a fogyasztók tájékozódásának elősegítése érdekében, összhangban Magyarországnak a szellemi tulajdon védelme terén fennálló nemzetközi és európai uniós jogi kötelezettségeivel, az Országgyűlés a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról a következő törvényt alkotja.”⁶²

Az is megállapítható, hogy a védjegyek funkciói az idő múlásával egyre inkább bővülnek. A védjegyeknek korábban csupán három fő funkciója volt: a származást jelző funkció, amelynek köszönhetően a gyári védjegy tájékoztatja a vásárlókat, hogy melyik cég gyártja az árut, a minőségi garancia, amely meghatározott áruminőséget szavatol és az üzletszerző funkció, amely jelentős mértékben növeli az áru értékesíthetőségét.⁶³ A védjegyek üzletszerző funkciójának rendkívüli jelentőségét támasztja alá a volt szocialista országok külkereskedelmének statisztikája, ami azt mutatja, hogy a védjegyes árukat 15-20%-kal magasabb áron el lehet adni, mint a védjegy nélküli: semleges árukat.⁶⁴ Emiatt az új szállítóknak, a frissen megjelenő versenytársaknak igyekezniük kell megfelelő reklám- és marketing tevékenységet folytatni, és ennek megvalósításához nyújtanak segítséget a védjegyek. Tehát a kapitalista viszonyokban egy adott védjegyjogosult vállalat profitjának állandóságát vagy akár növelését biztosítják a védjegyek.⁶⁵

A védjegyek egyes funkciói feloszthatóak az alapján, hogy az összes védjegynél előforduló vagy csak bizonyos védjegyekhez és esetlegesen kapcsolódó funkcióról beszélünk, amely értelmében a védjegyek fő funkciói a védő, a megkülönböztető, a minőségjelző és a reklámfunkció, míg a védjegy esetleges funkciói közé sorolható az eredetjelző funkció, az eredetiség, különlegesség tanúsításának funkciója, a vállalatjelző, piacfelosztó, esztétikai funkció és a társadalmi környezet jelzésének a funkciója.⁶⁶ Ez az üzletszerző funkció leginkább akkor kerül előtérbe, amikor új versenytárs tűnik fel a piacokon, hiszen a fogyasztók nagyobb bizalommal veszik a már jól bevált védjeggyel ellátott árukat, szemben az ismeretlen árukkal.⁶⁷

Nóvumként és esetleges javaslatként tudnám meghatározni értekezésemben a védjegy vállalatjelző funkciójának áthelyezését az esetleges funkciók közül az elsődleges funkciók

⁶¹ 1997. évi IX. törvény. 17. §. (1) bekezdés

⁶² 1997. évi XI. törvény.

⁶³ FAZEKAS Judit: *Fogyasztóvédelmi jog*, Novotni Kiadó, Miskolc, 2003. 95.

⁶⁴ VIDA Sándor: *A védjegy és az ipari termékek értékesítése*, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1962.19.

⁶⁵ FAZEKAS 2003. 107.

⁶⁶ TATTAY 1995. 24.

⁶⁷ VIDA 1962. 20.

közé. Ugyanis a szakirodalom és a bírói gyakorlat tanulmányozását követően arra a következtetésre jutottam, hogy a védjegy vállalatjelző funkciója egyre inkább előtérbe kerül, már egyre inkább a vállalatot minősíti nem is magát a terméket, így ebből kifolyólag érdemes lenne e lényeges funkciót a védjegy elsődleges funkciói között említeni. Mivel ma már a magánvállalatok is olyan sok terméket gyártanak, hogy már a vállalatjelző funkció is rendkívül meghatározó lett. Hiszen a védjegy e vállalatjelző funkciója révén tájékoztatja a fogyasztókat, hogy melyik vállalat gyártja az általuk megvásárolt terméket.

A védjegy megkülönböztető funkciója is kiemelendő, hiszen e tulajdonságának köszönhetően képes arra, hogy árukat és szolgáltatásokat megkülönböztessen más áruktól és szolgáltatásoktól, továbbá a védjegy e jellemzőjén alapul a gazdasági életben részt vevő versenytársak közötti verseny, illetve a fogyasztók ez alapján tudnak választani és tájékozódni és ez a törvényi szabályozás legfontosabb eleme, a védjegyek alapvető követelménye.⁶⁸ Így a védjegynek ez a funkciója a leglényegesebb.

Másodszorban pont a fentebb említett tényeknek köszönhetően szintén nagyon fontos a védjegy vállalatjelző szerepe, mégpedig, hogy a védjegy jelenti, illetve teremti meg a kapcsolatot az általa megjelölt áru, szolgáltatás és az azt gyártó cég, vállalkozás között; továbbá harmadszorban és az előző ponthoz kapcsolódva szintén jelentős a védjegyek minőségjelző szerepe is.⁶⁹ A védjegyekhez sokszor kötődik egy bizonyos minőség vagy speciális tulajdonság képze, amelyből kifolyólag a fogyasztók általában a valamely védjegymegjelöléssel ellátott árut veszik meg előszeretettel.⁷⁰ E minőségvédelmi funkció nem tartozik a védjegy jogi funkciói közé, inkább gazdasági jellegű, hiszen lehetetlen annak az állandó kontrollja, hogy a védjegyeket csak jó minőségű árukra, szolgáltatásokra vonatkozóan alkalmazzák.⁷¹ Tehát álláspontom szerint a védjegyek fő funkciói közé sorolandó a védjegyek vállalatjelző funkciója is, hiszen már a megjelenésüktől kezdve minősítették az általuk megjelölt áruk mellett az azokat kibocsájtó gyártókat, cégeket, és a vállalatokat is. Egy jó védjegy igazából egyfajta biztosítékot is jelent a vásárló számára, hogy mindig jó minőségű terméket kap, és így érdemes akár többet is fizetni érte, vagy beszerezni azt, akkor is ha ez több nehézséggel jár.⁷²

Negyedik fő funkcióként a reklámfunkció érdemel említést, mivel a védjegyek a reklámozás legfőbb eszközei, a megjelölt árura vonatkozó információkat tartalmazza tömörítve és azokat közvetíti is a fogyasztó felé.⁷³ A védjegyek rendkívül jól alkalmazhatóak reklám illetve marketing tevékenységek során, gyakran egy cég üzleti stratégiájának az elengedhetetlen elemei, hiszen rengeteg módon felhasználható egy védjegy, az utcai hirdetőtábláktól kezdve a reklámokon át akár a szórólapokig.⁷⁴ A termékek minél jobb áron történő eladásánál kulcsfontosságú a vásárló belső meggyőződése is a terméken feltüntetett védjeggyel kapcsolatban, és a védjegyhez való pszichológiai hozzáállása is nagy szerepet játszik a különböző védjegyekkel megjelölt termékek közötti választásban.⁷⁵

⁶⁸ BACHER Gusztáv: *A Védjegyjogból eredő jogok és kötelezettségek*. In: Faludi Gábor – Lukácsi Péter (szerk.): *A védjegy törvény magyarázata*. HVG Orac Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2014.31.

⁶⁹ Uo.

⁷⁰ TATTAY 1995. 25.

⁷¹ CSÉCSY 2002. 186.

⁷² TATTAY 1995. 25.

⁷³ BACHER 2014. 31.

⁷⁴ TATTAY 1995. 25.

⁷⁵ TATTAY 1995. 14.

Kiemelendő a védjegyek védőfunkciója is, hiszen jogosultjának kizárólagos jogot biztosít az alkalmazására és mindenki más viszont köteles ezt tőrsni és persze tartózkodni annak (jogosulatlan) használatától vagy egyéb zavarásától.⁷⁶ E non facere magatartást (tartózkodási kötelezettséget) az egyes jogágak eltérően szabályozzák: mind a büntetőjog, mind a szabálysértési jog, mind a védjegyjog tiltja a védjegy törvényben meghatározott védjegybitorlást:

„Védjegybitorlást követ el, aki a 12. §-ban foglalt rendelkezések megsértésével a védjegyet jogosulatlanul használja.”⁷⁷

A Büntető Törvénykönyvünk Bitorlás nevezetű tényállása védelmet nyújt a védjegy-jogosultak számára.⁷⁸

Emellett Iparjogvédelmi jogok megsértése című törvényi tényállása révén biztosítja e jogok oltalmát.⁷⁹

Hazai 2012. évi II. szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvényünk is védelemben részesíti a védjegyeket.⁸⁰

Védjegy törvényünk meghatározza azt is, hogy a jogosult, milyen igényeket támaszthat a bíróság előtt.⁸¹

Előfordulhat az is, hogy egy védjegynek több jogosultja van, ez esetben közös védjegyről beszélünk, amelyekre a közös tulajdonhoz hasonló rendelkezések irányadók.⁸²

Hatályos védjegy törvényünk a szintén hatályos Polgári Törvénykönyvet rendeli alkalmazni háttérjogszabályként a védjegyekhez kapcsolódó jogok és kötelezettségek átszállására, megterhelésére, illetve a közös védjegyoltalomra vonatkozóan:

„A védjegyhez kapcsolódó és a védjegyoltalomból eredő jogok átszállására, átruházására, megterhelésére, a közös védjegyoltalmi igényre és a közös védjegyoltalomra, valamint a védjegyekkel összefüggő vagyoni és egyes személyi viszonyokban az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezései az irányadók.”⁸³ Ennek értelmében: „A jogosult jogát másra átruházhatja, kivéve, ha jogszabály a jog forgalomképeségét kizárja vagy a forgalomképtelenség a jog természetéből egyértelműen következik.”⁸⁴

Pénzben kifejezhető, gazdasági értékű, forgalomképes vagyoni jogok esetében a Ptk. lehetőséget nyújt ezek átruházására, amelynek következtében a korábbi jogosult helyébe egy új személy lép. Az átruházás érvényességéhez szükséges egy erre alkalmas jogcím, egy átruházó szerződés illetve maga az átruházás.

„Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a jog átruházással való megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím és a jogátruházás szükséges. A jogátruházás az átruházó és az új jogosult szerződése, amellyel az új jogosult az átruházó helyébe lép.”⁸⁵

⁷⁶ TATTAY 1995. 25.

⁷⁷ 1997. évi IX. törvény. 27. § (1) bekezdés

⁷⁸ 2012. évi C. Büntető törvénykönyv (továbbiakban: Btk.): 384. § (1) bekezdés

⁷⁹ Btk. 388. § (1) bekezdés

⁸⁰ 2012. évi II. törvény a Szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről 238/B § bekezdés

⁸¹ 1997. évi IX. törvény: 27. § (2) bekezdés

⁸² 1997. évi IX. törvény: 21. § (1) bekezdés

⁸³ 1997. évi IX. törvény: 22. § bekezdés

⁸⁴ 2013. évi V. törvény: 6:202. § (1) bekezdés

⁸⁵ 2013. évi V. törvény: 6:202. § (2) bekezdés

„A jogok átruházására az engedményezésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”⁸⁶

„Ha a jog fennállását közhiteles nyilvántartás tanúsítja, a jog átruházásához az engedményezésen felül a jogosult személyében bekövetkezett változásnak a nyilvántartásba való bejegyzése szükséges.”⁸⁷

A jogátruházásra alkalmazandóak az engedményezés szabályai. Amennyiben valamilyen közhiteles nyilvántartás tartalmazza az átruházandó jogosultságot, így szükséges lesz a szerző személyének a nyilvántartásba vétele.

Visszatérve a jogesetünkre, hiába igyekezett az alperes a felperesétől eltérő csomagolást alkalmazni, ez mégsem volt elegendő ahhoz, hogy az átlagfogyasztó különbséget tudjon tenni a kérdéses áruk között. Így a bíróság megállapította a jogsértést, és eltiltotta a már oltalom alatt álló LEGO játékokra hasonlító termékek gyártásától az alperest.

Befejezés

Összegzésként megállapítható, hogy e nagymértékű formagazdagsággal rendelkező (betű, kép, színösszetétel stb.) számtalan módon (reklám, hirdetés, brosúra, katalógus) alkalmazható megjelölések speciális szabályozást igényelnek, amelyeket igyekeztem röviden bemutatni hazánk vonatkozásában.

⁸⁶ 2013. évi V. törvény: 6:202. § (3) bekezdés

⁸⁷ 2013. évi V. törvény: 6:202. § (4) bekezdés